

ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN PERFORMANS GÖREVLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

VIEW OF THE SECONDARY SCHOOL STUDENT RELATED TO PERFORMANCE TASK

Ayşe SEYHAN¹

Öz

2013'te yenilenen Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği tüm lise türlerinde geleneksel ölçme araçlarına ek olarak öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor alanlardaki becerilerini kullanmasını ve geliştirmesini sağlayacak performans görevlerine de yer vermiştir. Bu araştırmanın amacı performans görevlerine ilişkin öğrenci görüşlerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesidir. Araştırmanın örneklemini 2014-2015 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Trabzon'un Of ilçesi'nde bulunan iki ortaöğretim okulunun 9. sınıflarında okuyan 80 öğrenci oluşturmuştur. Veriler, nicel araştırma yöntemlerinden tarama tekniği ve nitel araştırma yöntemlerinden mülakat tekniği kullanılarak elde edilmiştir. Verilerin analizinde, betimsel analiz ve içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin, performans değerlendirme sistemini tercih etmelerinde; performans görevlerinin okul dışında, evde veya ev gibi ortamlarda hazırlanabilmesi, öğrencilerin performans görevleri sayesinde **not ortalamalarını** yükseltmeleri, yazılı ve çoktan seçmeli sınavların öğrencilerde stres yaratmasının etkili olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin önemli çoğunluğu performans görevlerinin kendilerini aktifleştirdiğini, bilgi ve araştırma becerilerini arttırdığını, çalışmalarında daha dikkatli olmalarını sağladığını **ifade etmiştir**. Önemli sayıda öğrenci de performans hazırlama sürecinin zor, yorucu, sıkıcı ve kaygı verici olduğu şeklinde olumsuz **görüşler** belirtmiştir. Ayrıca öğrenciler performans görevi sayısının fazla olmasının, üzerlerine aşırı iş yükü yüklediği ve bu yüzden derslerine ve sınavlarına çalışacak zamanı bulmakta çok zorlandıklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Performans Görevleri, Öğrenci Görüşleri, Ortaöğretim, Yazılı Sınav, Çoktan Seçmeli Sınav

Abstract

Renewed Secondary Education Institutions Regulations in 2013 at all kinds of high school in addition to different assessment tools gives place to performance task which enables students to use their skills and develops cognitive, affective and psychomotor skills. The purpose of this study is to determine and evaluating the views of students on the performance task. The sample of the survey consist of 80 students in the 9th grade in the fall of two secondary schools located in the district of Trabzon, Of during the first term of 2014-2015 school year. Data was obtained using the screening one of the quantitative research method and interview techniques which is one of qualitative research methods

Descriptive analysis and content analysis was used in analyzing the datas. As a result of research it is determined that the reason why the students prefer performance task is that it enables students to prepare performance task outside of school ,at home or places just as home, multiple choice assessment and written exam causing stress on the students, by means of performance task they raise the **score of marks** Most of the students expressed that performance task make them active, improves their knowledge and research skills and enables them to be more careful with their studies. The majority of students stated that preparing performance process is difficult at the same time expressed negative views just as tiring, boring and worrisome and the number of the performance task because of excessive burden are always claim to be very difficult to buy enough time to study their lessons and exams.

Keywords: Performance Task, Student Opinions, Secondary Education, Written Exam, Multiple Choice Exam

¹ Doktora Öğrencisi., Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Sosyal Bilgiler Eğitimi Bölümü, ayse.seyhan@hotmail.com

1. GİRİŞ

Bilimsel ve teknolojik değişim ve gelişmeler neticesinde bireyden beklenen nitelik, bilgi ve beceriler farklılaşmıştır. Bu nedenle öğretim programlarıyla öğrencilere kazandırılması beklenen temel bilgi ve becerilerin yanında eleştirel ve yaratıcı düşünme, yorum yapma, takım çalışması, problem çözme, özyönetim, bağımsız çalışma, araştırma yapma, empati kurma, analitik düşünme vb. bilgi, beceri, yetenek ve tutumların da öğrencilere kazandırılması gerekmektedir. Öğretim programlarındaki değişimler, bu tür bilgi ve becerilerin kazanılıp kazanılmadığının ve ne oranda kazanıldığının değerlendirilmesinde çoktan seçmeli, boşluk doldurma, eşleştirme, doğru-yanlış vb. madde türlerinden oluşan geleneksel ölçme ve değerlendirme araçlarının kullanılmasının yanı sıra, öğrencilerin bu tür kazanımlara sahip olup olmadıklarına ilişkin doğrudan gözlem yapma imkanı sağlayan performansa dayalı ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarının da işe koşulmasını zorunlu kılmaktadır (MEB, 2006; Paykoç, 2005).

Performansa dayalı ölçme ve değerlendirme yaklaşımı farklı kaynaklar tarafından otantik değerlendirme ya da alternatif değerlendirme olarak da adlandırılmaktadır (MEB, 2007). Literatürde performans görevlerinin farklı tanımları vardır:

- Öğrencinin herhangi bir konuyla ilgili bilgisinin ve yeteneğinin düzeyini ölçebilmek için verilen ev ödevidir” (TDK, 2008).
- Öğrencilerin bireysel özellikleri dikkate alınarak bir konudaki bilgilerini, becerilerini, anlama düzeylerini ve düşünme alışkanlıklarını yansıtma fırsat verecek çalışmalardır (Arı, 2010).
- Öğrenmeyle bağlantılı ve öğrenciyle birlikte planlanan, öğrencinin bilgiyi yapılandırmasını sağlayan, ürün ve sürecin birlikte ölçüldüğü çalışmalardır (Gömlüksiz, Bıçak, Nartgün, Çetin, Yurdabakan, ve Karaca 2008).
- Performans görevleri, öğrencilerin üst düzey bilişsel becerilerini ölçmek amacıyla kullanılmakta, öğrencinin hayatındaki problemleri nasıl çözeceğini ve problem çözmek için sahip olduğu bilgi ve becerileri nasıl kullanacağını göstermektedir (MEB, 2006; Belet ve Girmen, 2007; Kutlu, Doğan ve Karakaya 2008).

Performans görevleri birkaç günde yapılabildiği gibi birkaç hafta da sürebilir. Bu nedenle öğrencilere, sınav saatleriyle sınırlandırılmaksızın geniş bir zaman diliminde çalışma ve tekrar etme, oluşturulan ölçütlere göre yeterlilik derecelerini ortaya koyma olanağı tanımaktadır. Performans görevlerinde ürün ve süreç ile birlikte değerlendirilir. Öğrencilerin derse karşı isteklerini arttırır ve derste daha etkin olmalarını sağlar. Öğrenciler, problem çözme, yaratıcılık ve üst düzey düşünme becerilerini bu tür etkinliklerle gösterebilirler (Airasian, 2001; Bahar, Nartgün, Durmuş ve Bıçak 2006). Ders kapsamında gerçekleştirilecek performans görevleri öğrencilerin gelişim düzeylerine, ilgi ve isteklerine, öğrenme eksikliklerine, ihtiyaçlarına, okulun, çevrenin olanaklarına ayrıca öğrencinin sahip olduğu imkânlarla göre öğretmen tarafından belirlenmesi gerekir. Milli Eğitim Bakanlığı performans görevlerini 2005 yılında, yaparak ve yaşayarak öğrenmeyi temel alan yeni eğitim programı kapsamında ilköğretim okullarında uygulamaya başlamıştır. Aradan geçen sekiz yılda Performans görevlerinin ilk ve ortaokullarda etkililiği konusunda yapılan birçok araştırmada ilkokullarda performans görevlerinin sağladığı faydalardan çok getirdiği olumsuz sonuçlar vurgulanmıştır. Araştırmalarda Performans görevleri verilirken; öğrenci seviyesinin, ortam ve şartların dikkate alınmadığı, performans görevlerini velilerin yaptığı, öğrencilerin performans görevlerini araştırırken en çok internetten faydalandığı bu yüzden öğrencilerde internet bağımlılığı geliştiği gibi sorunlar belirtilmiştir. (Çiftçi, 2010; Arı, 2010; Coşkun, Gelen ve Kan 2009). Bu araştırmaların yoğunluğu neticesinde Milli Eğitim Bakanlığı ilk ve ortaokullardan performans görevlerini kaldırarak 07/09/2013 tarihli 28758 sayılı ortaöğretim

yönetmeliğiyle liselerde performans görevlerini uygulamaya koymuştur (MEB,2013). Yönetmelikte, Performans çalışması: “Ders programında öngörülen eleştirel düşünme, problem çözme, okuduğunu anlama, yaratıcılığını kullanma ve araştırma sonucu elde edilen kazanımların yazılı, sözlü ve/veya uygulamalı olarak paylaşılmasına yönelik ders öğretmenin gözetiminde yapılan bireysel veya grup çalışmasını” ifade eder şeklinde tanımlanmıştır (MEB, 2013).

Yönetmeliğe göre;

“Öğrenciler, her dönemde tüm derslerden en az bir performans çalışması, her ders yılında en az bir dersten proje hazırlama görevini yerine getirirler. Her dönemde tüm derslerden iki performans puanı verilir. Bunlardan birisi birinci fıkra kapsamında yapılan performans çalışmasına, diğeri ise öğrencinin derse hazırlık, devam, aktif katılım ve örnek davranışlarına göre verilir. Zümre kararıyla performans çalışmasına dayalı olarak bir performans puanı daha verilebilir” (MEB, 2013) denmektedir.

Gerçekten de performans görevleri; programda öngörülen eleştirel düşünme, problem çözme, okuduğunu anlama, yaratıcılığını kullanma, araştırma yapma gibi öğrencilerin bilişsel, duyuşsal, psiko-motor alanlardaki becerilerini aynı anda kullanmasına ve geliştirmesine katkı sağlamakta mıdır? Alan yazına dayalı olarak etkileri düşünüldüğünde performans görevlerinin akademik ve sosyal faydaları bulunmaktadır (Turanlı, 2007). Performans değerlendirme, gerçek ortamlarda öğrencilerin neler öğrendiklerini gösterme imkanı sunmaktadır. Öğrencilerin iletişim kurma, kavram öğrenme, spor becerileri ve duyuşsal becerileri kazanmasında performans değerlendirmeden yararlanılabilir. Özellikle öğrencilerin; gerçek dünya şartlarında değerlendirilmesi, üst düzey düşünme becerilerini öğrenmesi ve sonuçta bir ürün oluşturması önemlidir (Airasian, 2001).

Literatür incelendiğinde performans görevleri hakkında çok sayıda araştırmada, öğretmen ve veli görüşlerinin incelendiği görülmektedir (Güvey, 2009; Tüysüz, Karakuyu ve Tatar, 2010; Yücel, 2008; Bayrakçı, 2007; Çiftçi, 2010). Bu araştırmalarda öğretmenlerin fikirleri; kıdem, cinsiyet değişkenleri açısından ve velilerde sosyo-ekonomik durum, eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği saptanmıştır. Çiftçi (2010) yaptığı araştırmasında; göz ardı edilemeyecek yararlarına rağmen öğretmenlerin, performans görevlerinin uygulanma ve değerlendirilme aşamalarında velilerin tutumu, zaman yetersizliği, sınıfların kalabalıklığı, araç gereç eksikliği ve değerlendirme formlarının fazlalığı gibi birçok sorunla karşılaştıkları bulgularına ulaşmıştır. Arı (2010) çalışmasında performans görevlerinin öğrencilere ek maliyet getirdiği, zaman yetersizliği ortaya çıkardığı, öğrencilerde internet bağımlılığını geliştirdiği ve performansın başkasına yaptırıldığı gibi sorunları vurgulamıştır. Zelyurt (2011) ilköğretim ikinci kademe öğretim programlarında yer alan proje ve performans görevlerine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerini belirlemeyi amaçladığı çalışmasında; öğretmenlerin ve öğrencilerin proje ve performans görevlerinin belirlenme, uygulanma, değerlendirilme süreci ve bu görevlerin sonuçlarına ilişkin maddelerde cinsiyet, kıdem gibi değişkenler açısından farklılıklar olduğunu saptamıştır. Belet ve Girmen, (2007) araştırmalarında, Türkçe dersi performans ödevlerini incelemiş, performans ödevlerinin; konuları, görünümleri, içerikleri ve dil anlatım özellikleri bakımından büyük bir kısmının belirlenen kriterleri karşıladığını ancak; içeriğin yaratıcı özellikler taşımadığı, internetten hazır indirildiği, başkasına yaptırıldığı, grup performansında ise birçok öğrencinin performansına katkı getirmediği, öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurulmadan sınıflardaki tüm öğrencilere aynı performans ödevlerinin verildiği ve bu durumların performans ödevlerinin etkililiğini azaltıcı etmenler olduğunu belirtmişlerdir.

Coşkun ve diğerleri (2009) çalışmalarında, öğretmenlerin performans değerlendirmede yetersizlikleri ve sınıfların kalabalık olması sebebiyle zorlandıklarını ifade etmişlerdir.

Performansın velilere yaptırılması, zaman kısıtlılığı sebebiyle öğrencilerin okumaya ve derslerini tekrar etmeye yeterli zamanlarının olmadığını, performans görevlerinin öğrenciler arasında çekişmelere yol açması nedeniyle performans görevlerinden beklenen verimin alınmadığı bulgularına ulaşmışlardır. Cinsiyet ve akademik başarı değişkenleri bağlamında öğrenci görüşlerinin, öğrenci-öğretmen görüşlerinin ya da veli-öğrenci görüşlerinin ortak değerlendirildiği çalışmaların (Arı, 2010; Çetin, 2009; Öztürk, 2010; Akarsu, 2008) yanı sıra performans görevlerinin etkililiği konusunda deneysel çalışmalar kısıtlı sayıda da olsa bulunmaktadır. Alan yazında performans görevlerinin öğrencilerin öğrenmesini artırdığına, duyuşsal özelliklerini ve işbirliği becerilerini geliştirdiğine yönelik birçok araştırma bulunmaktadır (Bayrakçı, 2007; Coşkun vd., 2009; Öztürk, 2010; Secer, 2010; Şeker, 2009). Bu araştırmalarda genel olarak performans görevlerinin öğrencilerde işbirliği, iletişim, etkileşim, yaratıcılık gibi becerileri artırdığı, öğrencilerin performans görevlerini yaparken mutlu oldukları, çalışmalardan zevk aldıkları belirtilmiştir.

Performans görevleri öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor seviyelerine, bilgi ve becerilerine uygun olarak verildiğinde öğrenciler ödevleri kendileri araştırarak, yapacak ve sunacaktır. Literatürde lise düzeyinde performans görevlerine yönelik biyoloji alanında yapılan bir araştırma (Aydın, Yörek ve Uğulu, 2015) dışında herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu araştırma, performans görevlerinin liselerde uygulanması ile ortaya çıkan olumlu ve olumsuz sonuçların öğrenciler açısından değerlendirilmesine performans görevleri konusunda literatüre de katkı sağlaması bakımından önem arz etmektedir.

Bu araştırmanın amacı, ortaöğretimde performans görevlerine ilişkin öğrenci görüşlerinin neler olduğunu belirlemektir. Bu temel amaca bağlı olarak aşağıda yer alan sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğrenciler performans görevleri, yazılı sınav, çoktan seçmeli sınav türlerinden hangisini daha çok tercih etmektedir?
2. Öğrencilerin performans görevlerinin yapılma sürecine ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Öğrencilerin performans görevlerinin etkililiğine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Öğrencilerin performans görevlerinin sonuçlarına ilişkin görüşleri nelerdir?

2. YÖNTEM

Araştırmanın modeli

Ortaöğretim programlarında yer alan performans görevlerine ilişkin öğrenci görüşlerinin belirlenmesini amaçlayan bu araştırmanın verileri tarama modeli ile elde edilmiştir. Tarama modelleri, var olan durumu betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Var olan durumu değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır. Önemli olan, onu uygun bir biçimde gözleyip, mevcut durumu belirleyebilmektir (Karasar, 2009).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın örneklemini 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Trabzon ili Of İlçesi'nde yer alan iki ortaöğretim okulunun 9. sınıflarında okuyan 15 kız ve 65 erkek olmak üzere toplam 80 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada ölçeklerin uygulandığı sınıflar yansız atama ile belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin dağılımları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: *Çalışma Gurubunun Özellikleri*

	f	%
Kız	65	81.25
Erkek	15	18.75
Toplam	80	100

Tablo 1’de görüldüğü gibi araştırmaya toplam 80 öğrenci katılmıştır. Bu öğrencilerin %81.25’ini erkek, %18.75’ini kız öğrenciler oluşturmaktadır. Kız öğrencilerin, oranının erkek öğrencilere göre daha düşük olduğu görülmektedir. Bunun nedeni ilgili bölüme ağırlıklı olarak erkek öğrencilerin kayıtlı olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Veri Toplama Aracı

Çalışmanın verileri Çetin, (2009) tarafından geliştirilen “Kesinlikle Katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum ve Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde beşli derecelendirilerek hazırlanan on bir maddeden oluşan bir anket ve sekiz soruluk mülakat formu kullanılarak elde edilmiştir. Ankette öğrencilerin, performans görevi, çoktan seçmeli sınav ve yazılı yoklama hakkındaki görüşlerini yansıtacak ifadeler yer verilmiştir. Araştırmanın verilerini toplamak için anket ve mülakat formu, Trabzon ili Of ilçesi’nde yer alan iki lisenin 9. sınıflarında okuyan öğrencilere uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde betimsel istatistiklerden aritmetik ortalama, yüzde ve frekanstan yararlanılmıştır. Nitel verilerin analizinde içerik analizinden yararlanılmıştır. İçerik analizinde amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşabilmektir. İçerik analizi yoluyla veriler tanımlanmaya, verilerin içinde saklı olabilecek gerçekleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Öncelikle tüm öğrencilerin ilk soruya verdikleri cevaplar teker teker incelenmiştir. Aynı süreç diğer sorular için de uygulanmıştır. Bu inceleme sırasında öğrencilerin sorulara yapmış oldukları yorumlardan yola çıkılarak belli kategori ve kodlar oluşturulmuştur. Araştırmada içerik analizi türlerinden kategorisel analiz kullanılmıştır. Kategorisel analizde belirli bir mesajın önce birimlere bölünmesi ardından da bu birimlerin önceden belirlenmiş kriterlere göre kategoriler halinde gruplandırılmasıdır (Tavşancıl ve Aslan, 2001).

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmada cevap aranan sorulara ilişkin elde edilen bulgular yer almaktadır.

3.1. Öğrencilerin Performans Görevleri, Yazılı Sınav, Çoktan seçmeli Sınav Türlerinden Hangisini Daha Çok Tercih Ettiğine Yönelik Bulgular

Araştırmanın birinci sorusu “Öğrenciler performans görevleri, yazılı sınav, çoktan seçmeli sınav türlerinden hangisini daha çok tercih etmektedir?” şeklindedir. Sorunun yanıtlanabilmesi için öğrencilerin anketin bir ve ikinci maddelerine verdikleri cevaplar Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2: Öğrencilerin; Performans Görevi, Yazılı Yoklama Veya Çoktan Seçmeli Sınavlardan Hangisi İle Değerlendirilmeyi Tercih Ettiklerine Dair Bulgular

İfadeler	KK+	K+	K	K-	KK-	TOPLAM
Performans görevi ile değerlendirilmeyi yazılı yoklamaya tercih ederim	17	19	18	15	11	80
Performans görevi ile değerlendirilmeyi çoktan seçmeliye tercih ederim	15	25	21	9	11	80

KK+: Kesinlikle Katılıyorum, K+: Katılıyorum, K: Kararsızım, K-: Katılmıyorum, KK- Kesinlikle Katılmıyorum

Öğrencilerin değerlendirme türünü seçimi ile ilgili görüşleri incelendiğinde (Tablo 2);

1. “Performans görevi ile değerlendirilmeyi yazılı yoklamaya tercih ederim.” İfadesine ilişkin 80 öğrencinin 17’si (%21.25) Kesinlikle Katılıyorum, 19’u (%23.75) Katılıyorum, 18’i (%22.5) Kararsızım, 15’i (%18.75) Katılmıyorum, 11’i (%13.75) Kesinlikle Katılmıyorum,

2. “Performans görevi ile değerlendirilmeyi çoktan seçmeliye tercih ederim.” ifadesine ilişkin 80 öğrencinin 15’i (%18.75) Kesinlikle Katılıyorum, 25’i (%31.25) Katılıyorum, 21’i (%26.25) Kararsızım, 9’u (%11.25) Katılmıyorum, 11’i (%13.75) Kesinlikle Katılmıyorum şeklinde görüş belirttiği görülmektedir.

Öğrencilerin değerlendirilme türü seçimi ile ilgili her bir ifadeye ilişkin verdikleri değerlendirme puanları toplanarak elde edilen genel öğrenci görüşü puanları değerlendirildiğinde; öğrencilerin %45’i performans görevleri ile değerlendirilmeyi yazılı yoklamaya, %50’sinin ise performans görevlerini çoktan seçmeli değerlendirmeye tercih ettikleri görülmektedir.

Araştırmada, performans görevleriyle değerlendirilmenin yazılı değerlendirilmeye göre farklılıkları sizce nelerdir? Performans görevleriyle değerlendirilmeyi çoktan seçmeli sınavla değerlendirilmeye göre farklılıkları sizce nelerdir? Şeklinde yöneltilen açık uçlu sorulara öğrencilerin verdikleri yanıtların frekans dağılımları Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3: Öğrencilerin Performans Görevleri, Yazılı Sınav, Çoktan Seçmeli Sınav Türlerine İlişkin Düşüncelerinin Frekans Dağılımı

Performans görevlerinin yazılı sınava göre farklılıkları	f
Performans araştırmaya yazılı bilgiyi sunmaya yöneliktir	23
Performansta serbest araştırma yazılıda ezberleme ve stres vardır	29
Performans çok zamanımızı alıyor yazılı daha kısa sürede yapılıyor	12
Performans göreviyle kendimi daha iyi ifade ediyorum	16
Performans görevlerinin çoktan seçmeli sınava göre farklılıkları	
Performans araştırılır çoktan seçmeli sınavda bilgi gereklidir	19
Çoktan seçmeli sınavda şıklardan birini atarak hata yapma riski vardır	29
Performanstan iyi not, testten düşük not alıyoruz	12
Performansı araştırmak zordur çoktan seçmeli sınavı yapmak kolaydır	13
Aralarında fark yoktur	7

Tablo 3’deki bulgulara bakıldığında; performans görevleriyle değerlendirmenin yazılı değerlendirmeye göre farklılıkları sizce nelerdir? Sorusuna öğrencilerin 23’ü performans araştırmaya, yazılı bilgi sunmaya yöneliktir, 29’u performansta serbest rahat araştırma vardır. Yazılı sınavda ezberleme ve stres vardır, 12’si performans çok zamanımızı alıyor yazılı sınav daha kısa sürede yapılıyor, 16 kişi performans göreviyle kendimi daha iyi ifade ediyorum görüşündedir. Yine performans görevleriyle değerlendirmenin çoktan seçmeli sınavla değerlendirmeye göre farklılıkları nelerdir? Sorusuna 19 kişi performans araştırılır çoktan seçmeli sınavda bilgi gereklidir, 29’u çoktan seçmeli sınavda şıklardan birini atarak hata

yapma riski vardır. 12'si performanstan iyi not, testten düşük not alıyoruz. 13'ü performansı araştırmak zor, çoktan seçmeli sınav kolay, 7'si de aralarında bir fark yoktur yanıtını vermişlerdir.

Bazı öğrencilerin bu soruya verdikleri cevaplar aşağıda verilmiştir:

“Performans görevinde kendimi daha iyi yansıtıyorum” (Ö21), “Performans ödevleri kolay bulunur, ancak çoktan seçmeli sınavlarda kararsız kaldığımız iki şık arasından birini işaretleyerek yaparız.” (Ö45), “Yazılı sınav için daha çok çalışmamız gerekir. Performans kolay yapılıyor.” (Ö78), “Yazılı zordur, performans internetten kolayca indiriliyor.” (Ö11), “Performans rahat ve güzel diğer sınav türlerine göre eğlenceli oluyor klasik sınavlar zor.” (Ö32), “Yazılılar zor oluyor performans sayesinde fazla puan alabiliyorum”, Performans rahat ve kolay, performans daha kısa sürede tamamlanıyor.” (Ö59)

Her iki araçla elde edilen verilere dayanarak; öğrencilerin önemli çoğunluğunun performans görevleri ile değerlendirilmeyi yazılı sınav ve testle değerlendirilmeye tercih ettiği görülmektedir. Öğrencilerin performans görevlerini tercih etmesinde, performans görevlerinin rahat stressiz bir şekilde hazırlanması, performans görevleri puanı ile akademik not ortalamalarını artırmalarının etkili olduğu söylenebilir.

3.2. Öğrencilerin Performans Görevlerinin Yapılma Sürecine İlişkin Görüşleri

Araştırmada performans görevlerinin hazırlanma sürecinde karşılaştıkları problemler ve sürece ilişkin görüşleri de incelenmiştir. Öğrencilerin performans görevlerinin uygulama sürecine ilişkin görüşleri nelerdir? Sorusu ankette üç madde ile incelenmiş bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4: *Öğrencilerin Performans Görevlerinin Uygulanma Sürecine İlişkin Görüşlerinin Anket Sonuçları*

İfadeler	KK+	K+	K	K-	KK-	TOPLAM
Performans görevlerini hoşlanarak yaptım	17	23	19	11	10	80
Performans görevlerini yaparken zorlandım	9	13	25	22	11	80
Nasıl değerlendirileceğimi önceden öğrenmek çalışmalarım da daha dikkatli olmamı sağladı	31	28	16	-	5	80

KK+: Kesinlikle Katılıyorum, K+: Katılıyorum, K: Kararsızım, K-: Katılmıyorum, KK-: Kesinlikle Katılmıyorum

Tablo 4'te öğrencilerin performans görevlerinin uygulama süreci ile ilgili görüşleri incelendiğinde;

1. “Performans görevlerini hoşlanarak yaptım.” ifadesine ilişkin 80 öğrencinin 17'si (%21.25) Kesinlikle Katılıyorum, 23'ü (%28.75) Katılıyorum, 19'u (%23.75) Kararsızım, 11'i (%13.75) Katılmıyorum, 10'u (%12.5) Kesinlikle Katılmıyorum,

2. “Performans görevlerini yaparken zorlandım.” ifadesine ilişkin 80 öğrencinin 9'u (%11.25) Kesinlikle Katılıyorum, 13'ü (%16.25) Katılıyorum, 25'i (%31.25) Kararsızım, 22'si (%27.5) Katılmıyorum, 11'i (%13.75) Kesinlikle Katılmıyorum,

3. “Nasıl değerlendirileceğimi önceden öğrenmek çalışmalarım da daha dikkatli olmamı sağladı.” ifadesine ilişkin 80 öğrencinin 31'i (%38.75) Kesinlikle Katılıyorum, 28'i (%35) Katılıyorum, 16'sı (%20) Kararsızım, 5'i (%6.25) Kesinlikle Katılmıyorum olarak görüş belirttikleri görülmektedir.

Performans görevlerinin yapılma sürecine ilişkin öğrenci görüşlerinin belirlenmesi amacıyla öğrencilere iki açık uçlu soru sorulmuştur. Bulgular Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: *Öğrencilerin Performans Görevlerinin Yapılma Sürecine İlişkin Görüşlerinin Frekans Dağılımı*

Performans görevlerini yaparken nelere dikkat ettiniz?	f
Puanlama kriterlerine	12
Yazım kurallarına tertip ve düzene	36
Bilgiye ve görsel kaynaklara	28
Performans görevlerini yaparken en çok zorlandığın neler oldu?	
Bilgileri düzenleyip yazı yazmakta zorlandım	35
İnternette araştırma yapmak malzeme almak için para bulmakta zorlandım	17
Çok fazla performans görevi olduğu için zamanı yetiştirmekte zorlandım	17
Performans hazırlarken sıkıldım ve yoruldum	12

Tablo 5'e bakıldığında, "Performans görevlerini yaparken nelere dikkat ettiniz?" sorusuna öğrencilerin 12'si puanlama kriterlerine, 36'sı yazım kuralları tertip ve düzene, 28'i bilgi ve görsele dikkat ettikleri görülmektedir. Performans görevlerini yaparken en çok zorlandığın yerler nereler oldu? Sorusuna öğrencilerin; 35'i bilgileri düzenleyip yazı yazmakta zorlandım, 17'si İnternette araştırma yapmak ve malzeme almak için para bulmakta zorlandım, 17 öğrenci çok fazla performans görevi olduğu için zamanı yetiştirmekte zorlandım, derken, 12'si de performans hazırlarken sıkıldım ve yoruldum şeklinde ifade etmiştir. Sorulara verilen cevapların anketten elde edilen verileri desteklediği anlaşılmaktadır.

Bazı öğrencilerin bu soruya verdikleri cevaplar aşağıda verilmiştir:

"Sınavlarla performansın aynı zamana gelmesi, zaten 10 saat ders var..." (Ö10). "Çok fazla performans olduğu için zor oluyor, ekonomik açıdan daha zor, yaptıkça insanı çok sıkıyor..." (Ö25). Aynı soruya başka bir öğrenci "internet kafeye gitmek ve malzeme almak masraf çıkarıyor..." (Ö54) şeklinde yanıt vermiştir.

Her iki araçla elde edilen verilere dayanarak; performans görevlerinin uygulama sürecine ilişkin verdikleri cevaplardan öğrencilerin, önemli çoğunluğunun performans görevlerini severek yaptıkları, bir kısmının yaparken zorlandıkları anlaşılmaktadır. Ayrıca öğrencilerin önceden hangi kriterlere göre değerlendirileceklerini bilmeleri çalışmalarında daha dikkatli olmalarını sağladığı görülmekte, birçok öğrencinin performans görevlerini yaparken sıkılıp yoruldukları da anlaşılmaktadır.

3.3. Öğrencilerin Performans Görevlerinin Etkililiğine İlişkin Görüşleri

Öğrencilerin performans görevlerinin etkililiğine ilişkin görüşleri nelerdir? Sorusuna ilişkin fikirleri ankette iki madde ile incelenmiş ve bulgular Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6: Öğrencilerin Performans Görevlerinin Etkililiğine İlişkin Görüşlerinin Anket Sonuçları

İfadeler	KK+	K+	K	K-	KK-	TOPLAM
Performans görevlerinden aldığım not yazılı notlarıma göre gerçek başarıyı daha iyi yansıtıyor	14	33	19	11	3	80
Performans görevlerinden aldığım not çoktan seçmeli sınavla göre gerçek başarıyı daha iyi yansıtıyor	14	32	23	10	1	80

KK+: Kesinlikle Katılıyorum, K+: Katılıyorum, K: Kararsızım, K-: Katılmıyorum, KK- Kesinlikle Katılmıyorum.

Tablo 6'daki öğrencilerin performans görevlerinin etkililiğine ilişkin görüşleri incelendiğinde;

1. "Performans görevlerinden aldığım not, yazılı notlarıma göre gerçek başarıyı daha iyi yansıtıyor." ifadesine ilişkin 80 öğrenciden 14'ü (%17.5) Kesinlikle Katılıyorum, 33'ü (%41.25) Katılıyorum, 19'u (%23.75) Kararsızım, 11'i (%13.75) Katılmıyorum, 3'ü (%3.75) Kesinlikle Katılmıyorum,

2. “Performans görevlerinden aldığım not, çoktan seçmeli sınav notlarıma göre gerçek başarıyı daha iyi yansıtıyor.” ifadesine ilişkin 80 öğrenciden 14’ü (%17.5) Kesinlikle Katılıyorum, 32’si (%40) Katılıyorum, 23’ü (%28.75) Kararsızım, 10’u (%12.5) Katılmıyorum, 1’i (%1.25) Kesinlikle Katılmıyorum şeklinde görüş belirttiği görülmektedir.

Performans görevlerinin etkililiğine ilişkin öğrencilerin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla öğrencilere açık uçlu iki soru sorulmuştur. Öğrencilerin yanıtlarına ilişkin frekans analizleri Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7: *Öğrencilerin Performans Görevi İle Değerlendirilmenin Olumlu ve Olumsuz Taraflarına İlişkin Görüşlerinin Frekans Dağılımı*

Performans görevlerine ilişkin olumlu görüşler	f
Notların yükselmesi ve başarı durumunun artması	41
Araştırmayı öğretmesi	13
Sorumluluk bilincini artırması	12
Konuyla ilgili bilgi düzeyini artırması	12
Performansın İnternette indirilmesi	2
Performans görevlerine ilişkin olumsuz görüşler	
Tüm derslerden performans hazırlanmasının çok zaman alması	30
Performans notlarına güvenerek derse önem verilmemesi	11
Olumsuz yanı yoktur	12
Performans görevlerinin hazırlanmasının zor ve sıkıcı olması	15
Masrafın çok olması	12

Tablo 7’de görüldüğü gibi, öğrencilerin performans görevlerinin olumlu tarafına ilişkin: “Performans görevleri ile değerlendirilmenin sizce olumlu yanları nelerdir?” Sorusuna öğrencilerin 41’i notların yükselmesi ve başarı durumunun artması, 13’ü araştırmayı öğretmesi, 12’si sorumluluk bilincini artırması 12’si konuyla ilgili bilgi düzeyini artırması, 2’sinin de internette hazır alınması şeklinde yanıtladıkları görülmüştür. Performans görevlerinin olumsuz taraflarına ilişkin sorulan “Performans görevleri ile değerlendirilmenin sizce olumsuz yanları nelerdir? Sorusuna ise öğrencilerin 30’u tüm derslerden performans hazırlamanın çok zaman alması, 11’i Performansa güvenerek derse önem verilmemesi, 15’i performans görevlerinin hazırlanmasının zor ve sıkıcı olması, 12’si masrafın çok olması şeklinde cevap verirken; 12 öğrenci ise “olumsuz bir yanı yoktur” şeklinde görüş belirtmiştir.

Bazı öğrencilerin bu soruya verdikleri cevaplar aşağıda verilmiştir:

“Sorumluluk, not yükseltmesi ve araştırma ...” (Ö8). “Nasıl araştırma yapılacağını öğrendim. Her konuda araştırma yeteneği kazandırıyor...” (Ö22). “Performans ödevinde kendimi rahat hissediyorum ama yazılıda aklımdakiler heyecanımdan gidiyor...” (Ö62).

Olumsuz yönde öğrenci görüşlerine örnek olarak; “Performansı dikkatsiz özensiz yaparsak yani baştan savma yaparsak hem düşük not alırız hem de konuyu anlamayız...” (Ö32). “Üst üste gelen sınavlar ve performanslar yüzünden zorlanıyor ve zamanı yetiştiremiyorum, aklım karışıyor...” (Ö40). “Araştırdığımız konuyu sadece yazarken okuyoruz, teslim ettiğimizde neler anladın diye sorulduğunda okumamış olduğumuzu anlıyoruz” (Ö74) örnek gösterilebilir.

Öğrencilerin önemli çoğunluğu performans görevlerinin yazılı yoklamaya ve çoktan seçmeli sınava göre gerçek başarılarını daha iyi yansıttığını düşünmektedir. Bunda öğrencilerin yazılı yoklamalardan ve çoktan seçmeli sınavlardan performans görevlerine göre daha düşük not almaları ve performans görevlerini serbestçe, stres yaşamadan hazırlayabilmelerinin etkili olduğu ileri sürülebilir. Birçok araştırmada performans görevi yapmak öğrencilerin başarı durumlarını artırdığı yönünde araştırmalar bulunmaktadır

(Göksel, 2012; Bal, 2013; Güvey, 2009; Öztürk, 2010). Örneğin Öztürk (2010) akademik başarı ile performans görevi başarı puanları arasında olumlu bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ancak öğrencilerin akademik başarısını artırmak performans görevlerinin temel amaçları arasında değildir. Araştırmada öğrencilerin önemli çoğunluğunun performans görevlerinin olumlu yanlarına yönelik verdikleri, notların yükselmesi ve başarı durumunun artması görüşü performans görevlerinin amacına ters düşmektedir. Performans görevlerinin temel amaçları arasında özellikle araştırma yeteneği geliştirme, görev bilinci ve sorumluluk bilinci geliştirme vb. vardır. Araştırmada öğrencilerin önemli çoğunluğunun performans görevlerinin olumlu yönleri olarak notlarının yükselmesi veya başarı durumunun artmasını belirtmeleri performans görevlerinin ders geçmek veya akademik başarıyı artırmak için yapıldığını düşündürmektedir. Ayrıca öğrencilerin, performansın internetten indirilmesi şeklinde olumlu görüş belirtmeleri hazıra konma gibi olumsuz bir alışkanlığa yönlendiklerini göstermektedir.

3.4. Öğrencilerin Performans Görevlerinin Sonuçlarına İlişkin Görüşleri

Öğrencilerin performans görevlerinin sonuçlarına ilişkin görüşleri nelerdir? Sorusuna ilişkin bulgular Tablo 8'da verilmiştir.

Tablo 8: Öğrencilerin Performans Görevlerinin Sonuçlarına İlişkin Görüşlerinin Anket Sonuçları

İfadeler	KK+	K+	K	K-	KK-	TOPLAM
Performans görevlerinden aldığım not eksik ve iyi yönlerimi görmemi sağladı	34	27	12	3	4	80
Performans görevleri araştırma ve inceleme becerimi geliştirdi	11	31	24	7	7	80
Performans görevini sunup teslim ettikten sonra kaç puan alabileceğimi kestirme yeteneği kazandım	34	15	15	8	8	80

KK+: Kesinlikle Katılıyorum, K+: Katılıyorum, K: Kararsızım, K-: Katılmıyorum, KK- Kesinlikle Katılmıyorum.

Tablo 8'de Öğrencilerin performans görevlerinin sonuçlarına ilişkin görüşleri incelendiğinde;

1. “Performans görevlerinden aldığım not eksik ve iyi olduğum yönlerimi görmemi sağladı.” ifadesine ilişkin 80 öğrenciden 34’ü (%42.5) Kesinlikle Katılıyorum, 27’si (%33.75) Katılıyorum, 12’si (%15) Kararsızım, 3’ü (%3.75) Katılmıyorum, 4’ü (%5) Kesinlikle Katılmıyorum,

2. “Performans görevleri araştırma ve inceleme becerimi geliştirdi.” ifadesine ilişkin 80 öğrenciden 11’i (%13.75) Kesinlikle Katılıyorum, 31’i (%38.75) Katılıyorum, 24’ü (%30) Kararsızım, 7’si (%8.75) Katılmıyorum, 7’si (%8.75) Kesinlikle Katılmıyorum,

3. “Performans görevimi sunup teslim ettikten sonra kaç puan alabileceğimi kestirebilme yeteneği kazandım.” ifadesine ilişkin 80 öğrenciden 34’ü (%42.5) Kesinlikle Katılıyorum, 15’i (%18.75) Katılıyorum, 15’i (%18.75) Kararsızım, 8’i (%10) Katılmıyorum, 8’i (%10) Kesinlikle Katılmıyorum şeklinde görüş belirttiği görülmektedir.

Performans görevlerinin sonuçlarına ilişkin öğrenci görüşlerinin belirlenmesi amacıyla öğrencilere “performans görevleri ile değerlendirilme size neler kattı, size ne gibi yararları oldu?”, “Performans görevlerin daha iyi yapılması için önerileriniz nelerdir?” Şeklinde iki soru sorulmuştur. Bu soruya verilen cevaplar tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9: Öğrencilerin Performans Görevlerinin Sonuçlarına İlişkin Görüşlerinin Frekans Dağılımı

Olumlu Görüşler	f
Akademik başarımlar yükseldi	24
Konuyu daha iyi öğrendim bilgim arttı	18
Araştırma - yazma ve sunma yeteneğim gelişti	16
Kendi başıma başarabileceğim şeyleri ve öğrenmeyi öğrendim	12
Sorumluluk sahibi oldum	10
Performans görevlerinin daha iyi yapılması için önerileriniz nelerdir?	
Tüm derslerden değil istediğimiz dersten performans verilsin	33
Performans görevleri sınavlarla aynı zamanlara denk geliyor zamanı yetiştiremiyoruz az sayıda performans verilsin	30
Performans notlarına güvenerek sınavlara çalışmıyoruz performans veya sınavlardan sadece biri tercih edilsin	15

Öğrencilerin Performans görevlerinin sonuçlarına ilişkin verdikleri yanıtlara bakıldığında (Tablo 9); öğrencilerin 24'ü "Akademik başarımlar yükseldi.", 18'i "Konuyu daha iyi öğrendim, bilgim arttı.", 16'sı "Araştırma- yazma ve sunma yeteneğim gelişti.", 12'si "Kendi başıma başarabileceğim şeyleri ve öğrenmeyi öğrendim.", 10'u "Sorumluluk sahibi oldum." gibi olumlu görüşler belirttikleri görülmektedir.

"Performans görevlerinin daha iyi yapılması için önerileriniz nelerdir?" Sorusuna öğrencilerin 33'ü "Tüm derslerden değil istediğimiz dersten performans verilsin", 30'u "Performans görevleri sınavlarla aynı zamanlara denk geliyor, zamanı yetiştiremiyoruz az sayıda performans verilsin." 17'si "Performans notlarına güvenerek sınavlara çalışmıyoruz performans veya sınavlardan sadece biri tercih edilsin ." gibi yanıtlar vermiştir. Öğrencilerin önemli çoğunluğunun performans ödevlerinin yoğunluğundan şikayet ettikleri anlaşılmaktadır.

Bazı öğrencilerin bu sorulara verdikleri cevaplar aşağıda verilmiştir:

"Araştırma ve inceleme ruhum ön plana çıktı." (Ö45), "Yazı yazmamı geliştirdi, düzenli ve sorumlu olmamı sağladı..." (Ö37) "Bütün derslerden aynı anda performans veriliyor ve çok zorlanıyoruz." (Ö67) "Çok fazla performans ödevi verildiği için dikkatsiz ve özensiz bir şekilde performans görevi yapıyoruz bu zaman kaybı derslerimize olan dikkatimizi de dağıtıyor." (Ö22), "Sınavlarla aynı zamana denk geldiği için aklımız çok karışıyor..."(Ö51), "Önerim her dersten değil bizim istediğimiz derslerden performans verilsin..." (Ö18) verilebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir bölümünün performans görevleri sayesinde araştırma ve inceleme, kendini değerlendirme, plan yapma ve uygulama becerilerinin ve sorumluluk duygularının geliştiği, buna paralel olarak, öğrencilerin önemli çoğunluğunun performans görevlerinin çok olması nedeniyle derslere ve sınavlara çalışmakta zorlandıkları anlaşılmaktadır.

4. SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre;

Öğrencilerin önemli çoğunluğu değerlendirme yöntemi olarak performans değerlendirme yöntemini yazılı ve çoktan seçmeli sınava tercih ettikleri sonucu bulunmuştur. Açık uçlu sorulara verilen cevaplardan, öğrencilerin performans görevlerini tercih etmelerinde performans görevlerinin okul dışında, evde veya ev gibi ortamlarda hazırlanması, performans görevlerinden aldıkları notların yüksek olması bu sayede ders ortalamalarının yükselmesi, yazılı ve çoktan seçmeli sınavların öğrencilerde stres yaratmasının etkili olduğu ileri sürülebilir. Araştırmanın bu sonucu; Çetin (2009)'un, öğrencilerin performans görevleriyle değerlendirilmeyi çoktan seçmeli ve yazılı yoklamaya tercih ettikleri sonucu ile örtüşmektedir.

Yazılı yoklama ve test yönteminin tercih edilmesi, performans görevlerinin sayısının çok olmasının yarattığı zaman darlığı ile bu görevlerin yapılma sürecinin yorucu ve yıpratıcı olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Performans görevlerinin yapılma sürecine ilişkin öğrencilerin yarısı performans görevlerini severek yaptıklarını, performans görevlerinin kendilerini aktifleştirdiğini, bilgi düzeylerini, araştırma becerilerini, dikkatlerini, özgüvenlerini arttırdıklarını belirtirken diğer yarısı bu konuda olumsuz görüş belirtmişlerdir. Öğrencilerin olumsuz görüşleri; tüm derslerden performans görevi verildiği için aşırı iş yükü olduğu için sınavlara çalışmak ve derslere hazırlanmak için zamanlarının kalmadığı noktasında yoğunlaşmıştır. Nitekim haftada kırk saat ders gören bir öğrenci dönem başına otuz performans ödevi hazırlar. Bu da yıllık toplamda altmış performans ödevi demektir. Bu kadar fazla performans ödevinin öğrenci tarafından tek başına hazırlanması zor görünmekte, hazırlansa bile birçok performansın geçirtilmesine ya da internetten indirilmesine veya bir başka öğrencinin çalışmasının kopya edilmesine neden olabilmektedir. Önemli sayıda öğrencinin bu ödevlerini başkalarına yaptırdıkları ya da internetten indirip hiç okumadan teslim ettikleri bilinen bir gerçektir. Böyle olunca da doğrudan sınıf geçmeyi etkileyen performans görevlerinin amacına ulaşmayacağı görülmektedir. Performans görevlerinin sayıca fazla olması, bireysel verilmesi, ev ödevi gibi algılanması ve zaman yetersizliğinden dolayı öğrencilerin performans görevlerinin sunum sürecine yeteri önem vermedikleri görülmekte, performansları yazıp yetiştirmeye çalıştıkları anlaşılmaktadır. Nitekim öğrencilerin önemli çoğunluğu performans hazırlama süreci ile ilgili zor, yorucu, sıkıcı ve kaygı verici olduğu şeklinde olumsuz duygular ifade etmiştir. Öğrencilerin sıklıkla vurguladığı zaman sorunu yaşanmasında, öğretmenlerin iyi bir planlama ve öğrencilere gereken rehberliği yapamamaları, sınıflarda performans hazırlamak için uygun ortam bulunmamasının da etkili olduğu söylenilebilir. Buradan ilk ve ortaokul düzeyinde yapılan araştırmalarda performans görevlerinin uygulanması aşamasında tespit edilen sorunların lise düzeyinde de devam ettiği anlaşılmaktadır. Birçok araştırma Performans ödevlerinin çokluğu ve zorluğundan hem öğrencilerin, hem öğretmenlerin, hem de velilerin şikayet ettikleri bulgusuna ulaşmıştır. Araştırmalarda öğretmenlerin önemli bir kısmının performans ödevlerinin amacına ulaşmadığını, değerlendirme konusunda da sıkıntılar yaşadığını belirttiği görülmektedir (Zelyurt, 2011; Arslan, 2013; Bal, 2012). Örneğin Güvey (2010) ilköğretim düzeyinde yaptığı araştırmasında performans görevi hazırlama sürecinin çok zaman aldığını ve süre sıkıntısı yaşandığını belirtmektedir. Araştırmadan aynı problemin lise düzeyinde de görüldüğü anlaşılmaktadır. Zelyurt (2011) araştırmasında bir dönem içerisinde yapılacak performans sayısının öğretmen ve öğrencilerin görüşlerine göre fazla bulunduğu sonucuna ulaşmıştır.

Performans görevlerinin etkililiği ve olumlu taraflarına yönelik görüşleri incelendiğinde öğrencilerin önemli çoğunluğunun aldıkları nottan memnun oldukları görülmüştür. Öğrenciler performans görevlerinden aldıkları notun iyi ve eksik yönlerini görmelerini sağladığını, öğrenmeyi öğrendiklerini, performans görevlerinin yazılı ve çoktan seçmeli sınavlara göre gerçek başarılarını daha iyi yansıttığını, mevcut bilgilerini arttırdıklarını, performans görevleri sayesinde ilgi ve yeteneklerini keşfettiklerini, kendilerine olan güvenlerini arttırdıklarını, sorumluluk duygusu, araştırma inceleme becerilerini geliştirdiklerini belirtmişlerdir. Bu bulguların ışığında performansların; öğrencilerin bilimsel yöntem becerilerinin geliştirilmesinde, kazandıkları becerilerin kalıcılığında, yaptıkları araştırmaları yaşamlarına aktarabilmelerinde etkili olduğu; öğrencilerin günlük yaşamlarını olumlu yönde etkilediği ve zamanlarını verimli kullanmalarını sağladığı ileri sürülebilir. Ayrıca öğrencilerin değerlendirme kriterlerini önceden bilmeleri onların yapacakları çalışmalarda dikkatli davranmalarını sağladığı anlaşılmaktadır.

Performans görevlerinin öğrenmeye, yaratıcılığa, duyuşsal özelliklerin ve işbirliği becerilerinin gelişimine etkisine ilişkin elde edilen sonuçlar alan yazındaki bazı çalışmaların sonuçlarıyla örtüşmektedir. (Bayrakçı, 2007; Kutlu vd., 2008; Öztürk, 2010; Şeker, 2009; Tüysüz vd., 2010).

Öğrenciler, performans görevlerinin olumsuz yönlerine yönelik; performans görevlerinin hazırlanmasının hem zahmetli olması hem de çok zaman alması sebebiyle yorulup sıkıldıklarını, performans puanına güvenerek derslerine gereken önemi vermediklerini, performans hazırlama malzemelerinin alınması ve araştırmak için gereken maddi kaynağı bulmakta zorlandıklarını belirtmişlerdir. Yapılan araştırmalar performans görevleriyle ilgili olarak öğrencilerin araştırma yaparken kaynak olarak en fazla internetten yararlandıklarını göstermekte ve nihayet verilen çalışmaları yapmada hazırcılığa alıştıklarını göstermiştir. Performans görevlerinin bazı öğrencilerce fırsatçılık olarak görüldüğü ve bunun sonucunda da öğrencilerin performans görevleriyle alakalı yüksek bir not beklentisi içinde oldukları anlaşılmaktadır (Akdağ ve Çoklar, 2009; Güvey, 2009). Netice itibarıyla, performans görevleri yapma görevinin öğrencilerde, yönetmelikte belirlenen amaçlardan birçoğuna ulaşmayı başardığı anlaşılmakta ancak; performans görevlerinin birçok öğrenci tarafından geçiştirildiği, bu görevlerin not alma amaçlı yapıldığı anlaşılmaktadır. Ayrıca öğrencilerin performans görevlerini yetiştirme gayretiyle derslerine çalışmak için zaman bulmakta sıkıntı yaşadıkları görülmektedir. Sonuç olarak, programda öngörülen ve her dönemde tüm derslerden en az bir kez yapılması öngörülen performans görevlerinin yararlarından çok getirdiği problemler ön plana çıkmıştır.

Araştırma sonuçlarına dayanılarak aşağıdaki öneriler getirilmiştir.

1. Bir dönem içerisinde yer alan performans görevi sayısı, öğrenciler tarafından fazla bulunduğundan bu durumun Milli Eğitim Bakanlığı tarafından azaltılabilir.
2. Kalabalık sınıflarda proje ve performans görevlerinin yürütülmesinin zor olması, öğretmenlerin her öğrenciye ulaşma imkanının olmaması nedeniyle okullarda sınıf mevcutlarının daha az olması sağlanabilir.
3. Performans görevleri ile ilgili lise branş öğretmenlerine yönelik hizmet içi eğitim ve seminerler verilebilir.
4. Performans görevleri ile ilgili ayrıntılı olarak hazırlanmış kılavuz kitaplarından öğretmenler yararlandırılabilir.
5. Performans görevleri belirlenirken öğretmenler, öğrencilerin gelişim düzeylerini, duyuşsal gelişim özelliklerini buldukları çevre koşullarını ve ekonomik durumlarını dikkate almaları, bu görevleri yaparken yararlanabilecekleri kaynakların (kütüphane, internet, kaynak kitap, vb.) olmasını dikkate almaları önerilebilir.
6. Öğretmenlerin performans görevlerini uygularken süreci dikkatli planlamaları, görevleri nasıl hazırlayacakları hakkında öğrencilere daha fazla rehberlik edilmesi, onların bilimsel yöntem ve tekniklerden yararlanmalarını ve işbirlikli öğrenmeyi gerçekleştirmelerini desteklemeleri önerilebilir.
7. Öğretmenlerin performans görevlerini değerlendirirken öğrencileri de sürece katmaya, puanlama kriterlerini öğrencilerle paylaşmaya önem vermeleri, yapılan ödevlerin gözden geçirilip öğrenciye dönüt verilmesi önerilebilir.
8. Performans görevlerinden beklenen hedefler ile şu an yürürlükte olan ve tek doğru cevaba dayalı mevcut sınav sistemine (YGS ve LYS) zıtlık gösterdiği için öğrencilerin performans görevlerine önem vermemeleri neticesini ortaya çıkarmaktadır. Mevcut sınav sistemi ile liselerdeki ölçme değerlendirme sistemlerinin örtüşürülmesi önerilebilir.

Kaynakça

- Airasian, P. W. (2001). Classroom assessment: Mc Graw Hill Companies. New York.
- Akarsu, İ. (2008). *Öğrencilerin İnternette Yararlanma Durumları, Performans Görevlerini Proje Türlerini ve Öğretmen Davranışlarını Etkilemekte midir?*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akdağ, H., Çoklar, A. N. (2009). İlköğretim 6. ve 7. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersi Proje ve Performans Görevlerini Hazırlarken Yararlandıkları Kaynaklar, İnternet'in Yeri ve Karşılaştıkları Güçlükler, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2 (2), s. 1-16.
- Arslan, A. (2013). Türkçe Öğretmenlerinin Proje ve Performans Ödevleri ile İlgili Görüşlerinin Değerlendirilmesi, *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 2(6), s. 11-22.
- Arı, A. (2010). Öğretmenlere göre proje ve performans görevlerinin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (34), s. 50-52.
- Aydın, H., Yörek, N., Uğulu, İ., (2015). Lise Öğrencilerinin Performans Ödevlerine Karşı Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Mustafa Kemal University Journal of Graduate School of Social Sciences* 12/31, s. 211-229.
- Bahar M., Nartgün Z., Durmuş S., & Bıçak B. (2006), *Geleneksel Alternatif Ölçme Ve Değerlendirme El Kitabı*, Ankara: Pegem Akademi.
- Bal, A. P, (2012). İlköğretim Öğrencilerinin Matematik Dersi Performans Görevi Hazırlama Sürecine İlişkin Görüşleri ve Yaşadıkları Sorunlar, *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi* 2/1, s. 11-23.
- Bal, A. P, (2013), Matematik Öğretmenlerinin Performans Görevine Bakış Açıkları *International Journal Of Social Science* 6/1, s. 385-402.
- Bayrakçı, Ö.(2007). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersindeki Araştırma Ödevlerinin (Etkinlik, Performans ve Proje) Öğrencilerin Sosyalleşmesine Katkısı*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Belet, D, ve Girmen, P., (2007). Türkçe Dersinde Kullanılan Performans Ödevlerinin Etkililiği, *16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 5-7 Eylül-2007*, Eskisehir.
- Çetin, M. O. (2009). *Öğrencilerin Çoktan Seçmeli, Yazılı Yoklama Ve Performans Görevleri İle Ölçülen Fen ve Teknoloji Dersi Başarıları Ve Öğrencilerin Performans Görevlerine İlişkin Görüşleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Çiftçi, S. (2010). İlköğretim birinci kademe 4. ve 5. Sınıf öğretmenlerinin performans görevlerine ilişkin görüşleri, *Elementary Education Online*, 9 (3), s. 934-951, İlköğretim [Online]: 05.10.2013 tarihinde <http://ilkogretim-online.org.tr> adresinden alınmıştır.
- Coşkun, E., Gelen, İ, Kan, M. (2009). “Türkçe Derslerindeki Performans Ödevleri Konusunda Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi”, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6 (11), Hatay, s. 22-55.
- Coşkun, G. (2007). *Performansa dayalı durum belirlemenin öğrencilerin matematik dersindeki özyeterlik algısına, tutumuna ve başarısına etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

- Göksel, H. Ç, (2012), *İlköğretim Fen Ve Teknoloji İle Sosyal Bilgiler Dersi Öğretmenlerinin Performans Değerlendirmeye İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Gömleksiz, M., Bıçak, B., Nartgün, Z., Çetin, B., Yurdabakan, İ., Karaca E. (2008). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Nobel.
- Güvey, E. (2009). *İlköğretim 1-5. sınıf öğretim programlarında yer alan proje ve performans görevlerine ilişkin öğretmen ve veli görüşleri (Eskişehir İli Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.
- Güney, Z. (2010). *İlköğretim 4-5. Sınıflarda Verilen Performans Ve Proje Ödevleriyle İlgili Öğretmen Ve Veli Görüşleri*. Yayımlanmamış Yüksek Tezi. Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Ankara: Nobel Yayın-Dağıtım. Karakaya, Ş. (2004). *Eğitimde Program Geliştirme Çalışmaları ve Yeni Yönelimler*, Ankara: Asil Yayın.
- Kumandaş, H., Kutlu, Ö. (2010). İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Performans Görevlerine İlişkin Tutumlarını Etkileyen Faktörler. *İlköğretim Online*, 9 (2), s. 714-722.
- Kutlu, Ö., Doğan, C., Karakaya, E. (2008). *Performansa ve Portfolyoya Dayalı Durum Belirleme*, Ankara: Pegem Akademi.
- MEB, (2006). İlköğretim Kurumlar Yönetmeliği, Proje ve Performans Görevleri Genelgesi. Ankara.
- MEB (2006). İlköğretim Kurumlarındaki Ölçme ve Değerlendirme Konulu Genelge. 22.05.2010 tarihinde <http://ttkb.meb.gov.tr>. <http://www.ogretmenlerodasi.com/haberler/65-performans-oedevlerini-velileryapiyor>. Html adresinden alınmıştır.
- MEB, (2007). *Ortaöğretim 9. Sınıf Tarih Dersi Programı*, Ankara.
- MEB, (2013). Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği, Ankara 20.08.2011 tarihinde <http://ttkb.meb.gov.tr/program> adresinden alınmıştır.
- Öztürk, P. (2010). *İlköğretim II. Kademe Türkçe Dersi Performans Görevi Başarı Puanları İle Akademik Başarı ve Derse Yönelik Tutum Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Paykoç F. (2005). *Yeni Öğretim Programlarını İnceleme ve Değerlendirme Raporu*. 11 Mayıs 2014 Tarihinde http://ilkogretim-online.org.tr/vol5say1/yenimufredat_raporu%5B1%5D.pdf adresinden alınmıştır.
- Secer, M. (2010). *İlköğretim Öğrencileri ve Öğretmenlerinin Performans Görevleri ve Bu Görevlerde İnternet Kullanımı Hakkındaki Görüşleri*, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Şeker, M. (2009). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Performans Görevlerindeki Başarıları ile Ailelerinin Eğitim-Öğretim Çalışmalarına Katılım Düzeylerine Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi*, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Tavşancıl, E. ve Aslan, E. (2001). *İçerik analizi ve uygulama örnekleri*. İstanbul: Epsilon.

- Turanlı, A. S. (2007). “Gerçek Bir İkilem: Ödev Vermek Ya da Vermemek?”, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1(3) Kayseri, s. 138-143.
- Türk Dil Kurumu (2008). Performans Ödevi. Türk Dil Kurumu sözlüğü. 20.05.2015 tarihinde http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5638f6703f40c8.66040606 adresinden alınmıştır.
- Tüysüz, C., Karakuyu, Y., Tatar, E. (2010). Fen ve Teknoloji Dersindeki Performans Görevlerine Yönelik Veli Tutumlarının Belirlenmesi, *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 4 (1), s. 108-122.
- Yıldırım A. ve Şimşek H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (5.Baskı), Ankara: Seçkin.
- Yücel, A. (2008). *İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi'nde Verilen Performans Ödevleri Hakkında Öğretmen-Veli- Öğrenci Görüşleri (Konya Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Yücel, C., Karaman, M. K., Batur, Z., Başer, A. ve Karataş A. (2006). “Yeni Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri ve Programın Değerlendirilmesi.” *Muğla Üniversitesi XV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiri Özetleri*, Muğla: Nobel.
- Zelyurt, H. (2011). *İlköğretim Okullarında Uygulanan Proje Ve Performans Görevlerinin Etkililiğinin Değerlendirilmesi (Malatya İli Örneği)*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.